

1 Ko civilietās un kriminālietās izprot ar sprieduma izpildi?

Īrijā nav izstrādāta precīza izpildes definīcija. Praktiski tas nozīmē tiesas sprieduma vai rīkojuma īstenošanu. Izpildu darbību pirms tās īstenošanas parasti atļauj tiesa.

Turpmāk ir uzskaitīti visbiežākie civila un komerciāla rakstura spriedumu izpildes veidi Īrijā.

Izpilde

Šāda veida darbība ietver ar tiesas spriedumu atzītā parādnieka mantas apķīlāšanu. Tiesa pēc ar spriedumu atzītā kreditora pieprasījuma izdod rīkojumu, uzdodot grāfistes reģistratoram (vai Dublinā un Korkā — šerifam) apķīlāt mantu ar spriedumu atzītā parāda vērtībā (ietverot radušās juridiskās izmaksas). Šo mantu pēc tam var pārdot, lai nomaksātu parādu.

Reģistrācija

Spriedumu var padarīt publisku, reģistrējot to Augstās tiesas Spriedumu reģistrā. Reģistrā ir iekļauti visi spriedumi, kurus kreditori ir pieprasījuši reģistrēt, neatkarīgi no tā, vai tie iegūti apgabaltiesā, iecirkņa tiesā vai Augstajā tiesā. Parādnieka vārds un adrese kopā ar sprieduma informāciju tiek publicēta atsevišķos laikrakstos un komerciālās publikācijās, piemēram, "Stubbs Gazette". Šo informāciju reģistrē kredītiestādes, un saskaņā ar spriedumu nesamaksātais parāds var ietekmēt piekļuvi parādnieka finanšu līdzekļiem.

Sprieduma hipotēkas rakstiska liecība

Rakstisku liecību ar zvērestu var apliecināt ar spriedumu atzītais kreditors, un pēc tam, kad attiecīgā tiesa ir apliecinājusi spriedumu, to var reģistrēt attiecībā uz parādnieka īpašumu. Ienākumus no īpašuma pārdošanas, ņemot vērā citu hipotēku prioritāti, var piemērot parāda dzēšanai pirms to atdošanas parādniekam. Tiesai var pieteikt arī izdot ieturēšanas rīkojumu vai rīkojumu pārdot īpašumu.

Nomaksas rīkojumi / prasības pilnīgas izpildes rīkojumi

Apgabaltiesai var iesniegt pieteikumu izdot rīkojumu sprieduma prasības samaksai pa daļām saskaņā ar [1926.– 2009. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumiem](#). Ņemot vērā parādnieka rīcībā esošos līdzekļus, tiesnesis pieņems lēmumu par maksājumu apjomu. Prasības pilnīgas izpildes rīkojumu var piemērot tikai fiziskām personām, bet ne juridiskām personām, t. i., uzņēmumiem. Nomaksas rīkojuma nepildīšana var būt pamats prasības pilnīgas izpildes rīkojuma pieteikumam. Tas nozīmē, ka persona var tikt apcietināta, ja nevar atļauties samaksāt vai atsakās to darīt.

Ieturēšana no algas

Ar spriedumu atzītais kreditors var iegūt rīkojumu, ar ko nosaka, ka ieturējumus var veikt tieši no parādnieka darba samaksas / algas. Tas nozīmē, ka kreditoram maksā tieši parādnieka darba devējs.

Aresta uzlikšanas rīkojums

Ja ar spriedumu atzītais kreditors ir informēts par trešās personas parādu ar spriedumu atzītajam parādniekam, tiesai var iesniegt pieteikumu par rīkojumu trešajai personai maksāt noteiktu summu tieši kreditoram. Rīkojuma apstiprināšana vai noraidīšana ir tiesas kompetencē.

Saņēmējs taisnīgas izpildes rezultātā

Šī pasākuma ietvaros tiesa ieceļ saņēmēju, piemēram, ienākumiem no parādnieka aktīvu pārdošanas parāda dzēšanai. Lēmums iecelt saņēmēju ir tiesas kompetencē.

Ir svarīgi atzīmēt, ka sprieduma izpildes līdzekļa izvēle ir atkarīga no ar spriedumu atzītā kreditora un juridiskajiem padomdevējiem. [Tiesu dienests](#) neiesaka nevienam konkrētu rīcību. Šis saraksts nav izsmeļošs, bet gan ietver biežāk izmantotās procedūras.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Vietējam spriedumam var būt nepieciešams iegūt tās tiesas atļauju, kas izdevusi spriedumu tā izpildei (sk. iepriekš). Noteiktās situācijās, piemēram, sprieduma izpildes vai reģistrācijas gadījumā, pieteikums tiesai nav nepieciešams un izpildes pieteikumu var iesniegt attiecīgajā tiesas kancelejā.

Ja spriedumus izdod citās ES jurisdikcijās, kompetentā tiesa ir Augstā tiesa. Taču periodisku uzturlīdzekļu maksājumu gadījumā, kas apstiprināti kā Eiropas izpildes rīkojums citās ES jurisdikcijās, kompetentā tiesa ir apgabaltiesa.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Ir izpildāmi tiesas un noteikti ārpusietas nolēmumi. Tāpat kā tiesas rīkojumi, tie ietver spriedumus kopsavilkumu lietās, kuras reģistrē Augstās tiesas reģistrators vai iecirkņa tiesas grāfistes reģistrators.

Bieži vien ir nepieciešams iegūt tās tiesas atļauju, kas izdevusi spriedumu tā izpildei. Tomēr dažos gadījumos, piemēram, sprieduma izpildes vai reģistrācijas gadījumā, pieteikums tiesai nav nepieciešams. Atļauju var sniegt attiecīgajā tiesas kancelejā.

Ja spriedumus izdod citās jurisdikcijās un tie ir izpildāmi saskaņā ar ES regulām, kompetentā tiesa ir Augstā tiesa vai periodisku uzturlīdzekļu maksājumu gadījumā, kas apstiprināti kā Eiropas izpildes rīkojums, apgabaltiesa). Funkcijas saistībā ar Regulu (EK) Nr. 44/2001 (kas aizstāta ar Regulu (ES) Nr. 1215/2012, ko piemēro tiesu izlīgumiem, kuri apstiprināti vai noslēgti 2015. gada 10. janvārī vai pēc tam) ir deleģētas Augstās tiesas meistaram, un pieteikumu prasībai par to, ka spriedums ir izpildāms Īrijā, un sekojošam rīkojumam par tā izpildi var iesniegt atklātā tiesas sēdē.

Spriedums, kas apstiprināts kā Eiropas izpildes rīkojums un izdots saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 805/2004, tiek atzīts tāpat kā Augstās tiesas spriedums, tam ir tāds pats spēks, un tas tiek atbilstoši izpildīts. Kompetentā tiesa, kurai ir tiesības izpildīt periodisku uzturlīdzekļu maksājumu, kas apstiprināts kā Eiropas izpildes rīkojums, ir apgabaltiesa. Vietējos noteikumus, ar kuriem regulē šo procesu, var atrast 2011. gada Tiesību aktā Nr. 274.

Ja ir izdots spriedums neapstrīdētam prasījumam, kas jāizpilda citā ES jurisdikcijā, jurisdikcija pieteikumiem attiecībā uz tā izpildi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 805/2004 par Eiropas izpildes rīkojumiem ir tiesai, kura izdevusi spriedumu.

Sprieduma izpildi tiesā (vai tiesas kancelejā) parasti pieprasa juridiskās prakses īstenoātājs, lai arī kreditora juridiskā pārstāvība nav nepieciešama. Visus pieteikumus tiesā iesniedz vietējs praktizējošais speciālists, un tos nevar iesniegt pa pastu. Noteiktus pieteikumus tiesu kancelejām, piemēram, izpildei, reģistrācijai un sprieduma sertifikācijai sprieduma hipotēkas rakstiskas liecības nolūkā, var iesniegt pa pastu. Konsultāciju par attiecīgo praksi un procedūru var iegūt, sazinoties ar Augstās tiesas Spriedumu nodaļu, rakstot e-pastu uz HighCourtCentralOffice@Courts.ie.

Tiesu dienesta piemērotās izmaksas (nodevas) ir minimālas, un aktuālās nodevas var apskatīt [Tiesu dienesta](#) tīmekļa vietnes [nodevu](#) sadaļā. Par izmaksām, kas var rasties saistībā ar solisitoru un baristru iesaistīšanu, ir jāvienojas kreditoriem un to likumiskajiem pārstāvjiem. Daļu vai visas izpildes procedūras izmaksas var segt tiesa.

3.2 Galvenie noteikumi

Saskaņā ar 15. pantu [1926. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumā](#) (kas aizstāts ar [1986. gada Tiesu likuma \(Nr. 2\) 1. pantu](#)), ja parāds ir jāmaksā, pamatojoties uz sprieduma rīkojumu vai lēmumu, kreditors var pieteikt apgabaltiesā tiesas pavēstes izsniegšanu parādniekam, lai tas ierastos liecināt par saviem līdzekļiem apgabaltiesas tiesnesim. Pieteikums izpildrīkojumam ir jāiesniedz sešu gadu laikā pēc sprieduma rīkojuma vai lēmuma izdošanas. Kreditoram ir jāsniedz pierādījumi par sākotnējo parādu, un parādniekam ir jāaizpilda līdzekļu deklarācija. Saskaņā ar 1926. gada likuma 16. pantu, kas grozīts ar 1986. gada likuma 9. pantu, ir atļauts pievienot pierādījumus un noplatināt parādnieku vai kreditoru. Izpildrīkojums var būt spēkā 12 gadus no dienas, kad izdots attiecīgais sprieduma rīkojums vai lēmums.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var piemērot visu veidu līdzekļiem, izņemot ātrbojīgu mantu vai mantu, kas atrodas pie parādnieka un ir pārdodama vai atdodama.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Tiesas rīkojuma neievērošanas gadījumā saistības neizpildījumašajai pusei var piemērot sankcijas par saistību nepildīšanu. Sodi, ko tiesa var piemērot, ietver naudas sodus vai apcietinājumu, līdz persona ir atbrīvota no vainas. Tādēļ personas ieslodzījumam nav noteikts ierobežojums. Tas attiecas arī uz jebkuru trešo personu, kura pārkāpj tiesas rīkojuma nosacījumus.

Ir svarīgi atzīmēt, ka saskaņā ar 20. pantu [1926. gada Tiesu rīkojumu izpildes likumā](#) parādnieka apcietinājums nomaksas rīkojuma neievērošanas gadījumā nav uzskatāms par parāda prasības apmierināšanu vai dzēšanu nekādā apmērā, tādēļ tas neatņem kreditora tiesības uz citiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem parādu atgūšanai.

Bankām un citām finanšu iestādēm ir tādi paši pienākumi kā citām personām attiecībā uz tiesu rīkojumu izpildi. Situācijās, uz kurām tiesas rīkojums neattiecas konkrēti, ir jāņem vērā tiesību akti, ar kuriem regulē šādas iestādes rīcībā esošu personisko informāciju (piemēram,

[1988. gada Datu aizsardzības likums](#)).

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Noteiktos rīkojumos vienmēr ir norādīts termiņš, kurā attiecīgajai pusei ir jāizpilda rīkojuma nosacījumi, lai gan var būt arī izņēmumi. Spriedums ir spēkā 12 gadus, taču dažiem izpildu pasākumiem, kurus var piemērot, ir termiņi, kas noteikti Tiesu noteikumos vai tiesību aktos. Piemēram, Augstās tiesas izpildrīkojums ir spēkā vienu gadu pēc tā izdošanas. Pēc tam ir nepieciešams jauns izpildrīkojums.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Pārsūdzība parasti netiek vērsta pret pašu izpildu pasākumu, ko apstiprinājusi tiesas kanceleja, bet pret pašu spriedumu vai rīkojumu, uz kuru tas balstīts. Iesaistītā puse var vēsties apelācijas tiesā, lai pieprasītu sprieduma vai rīkojuma atcelšanu. Termiņi pārsūdzības iesniegšanai atšķiras un ir šādi:

no apgabaltiesas iecirkņa tiesā: 14 dienas no sprieduma vai rīkojuma izdošanas;

no iecirkņa tiesas Augstajā tiesā: 10 dienas no rīkojuma izdošanas datuma;

no meistarū tiesas Augstajā tiesā: 6 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma vai, ja rīkojums ir izdots *ex parte*, no minētā rīkojuma paziņošanas, vai, ja tas noraidīts, no noraidīšanas dienas (vienu mēnesi no rīkojuma izsniegšanas ārvalstu sprieduma izpildes gadījumā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 44/2001);

no Augstās tiesas Apelācijas tiesā: 10 dienas vai 28 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma atkarībā no lietas būtības;

no Augstās tiesas vai Apelācijas tiesas Augstākajā tiesā: 28 dienas no rīkojuma pabeigšanas datuma.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Spriedums ir spēkā 12 gadus, un, kad ir pagājuši 12 gadi kopš datuma, kad tas pasludināts par izpildāmu, nav iespējams celt nekāda veida prasību, pamatojoties uz šo spriedumu. Dažiem izpildu pasākumiem, kurus var piemērot, ir termiņi, kas noteikti Tiesu noteikumos vai tiesību aktos. Piemēram, Augstās tiesas izpildrīkojums ir spēkā vienu gadu pēc tā izdošanas. Pēc tam ir nepieciešams jauns izpildrīkojums. Vēl viens piemērs: lai izdotu Augstās tiesas izpildrīkojumu, kad ir pagājuši vairāk nekā seši gadi kopš izpildāma tiesas rīkojuma izdošanas, ir nepieciešama tiesas atļauja.

Lapa atjaunināta: 10/08/2017

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.